

Parizienii au ajuns la „adevărata sursă a lui Cehov“, constatată încă în titlul articolului său, publicat în „Les lettres françaises“, Jean Gandrey-Rety. „Au existat bune demonstrații Cehov în Franța, dar adevărata chintesență scenică a acestuia este fără îndoială cea pe care o oferă M.H.A.T.-ul. Jocul actorilor, apreciabil prin unitatea și diversitatea sa, caracterul firesc și discreția mijloacelor de interpretare, urmărirea detaliului, decorul și costumele, lumina și sonorizarea“ sînt atribute ale triumfului pe care îl consemnează Jean Gandrey-Rety. Din-

colo de orice alt comentariu, el acordă spectacolelor calificativul de *desăvirșite*.

Sînt doar cîteva comentarii culese și din presa franceză; ele se adaugă celor engleze, pentru a învedera că și pentru spectatorii francezi, iulie 1958 va rămîne.... „atunci cînd M.H.A.T.-ul a jucat pe scena Teatrului Națiunilor“.

*

Publicăm mai jos și corespondența din Londra, special adresată revistei noastre, a cronicarului dramatic Ossia Trilling.

Un moment memorabil la Londra

Într-un articol pe care l-a publicat în gazeta duminicală londoneză „Observer“, Alexandr Solodovnikov puneă întrebarea: „Va înțelege oare Londra spectacolele noastre cehoviene?“

Il pot asigura pe Alexandr Vasilievici că îngrijorarea lui era cu totul neintemeiată. La drept vorbind, cred că s-a convins el însuși de aceasta. Pentru că Londra a înțeles perfect ce a vrut să spună, M.H.A.T.-ul în cele trei spectacole ale sale: *Unchiul Vanea*, *Trei surori* și *Livada de vișini*, pe care le-a prezentat cu prilejul primului turneu întreprins în Anglia de la înființarea acestui teatru, acum 60 de ani. Mai mult chiar: reacția publicului și a presei a fost fără precedent. Eu unul, cel puțin, nu am cunoștință de vreun alt caz în care cronicarii dramatici să fi elogiați cu atîta unanimă neprecupețire un teatru străin.

Acum cîteva luni, pregătindu-i pe cititorii unei reviste de teatru din țara mea în vederea apropiatului turneu al M.H.A.T.-ului, scriam că Cehov a fost un profet al viitorului, în care întrevedea, cu o încredere optimistă, traiul fericit, rod al muncii tuturor, de care va avea parte omenirea în anii ce vor veni. Mai scriam că multe din personajele lui sînt purtătorii acestei credințe — de la tînărul student Vengherovici (din prima lui lucrare dramatică, așa numita *Piesă fără titlu*, jucată anul trecut în Franța de către Teatrul Național Popular al lui Jean Vilar sub titlul *Platonov nebunul*) la Astrov; de la Trofimov la Tuzenbach și Verșinin.

Lucrul apare limpede în noua montare a *Livezii de vișini*, realizată de Victor

Stanițin, care a luat locul aceleia realizate în perioada dintre cele două războaie de Nemirovici-Dancenکو. În 1958 — premiera a avut loc la Moscova în luna aprilie — eroii piesei sînt, neîndoielnic, Trofimov și Ania și „cheia“ piesei ne-o dă replica lor finală: „Te salut, viață nouă!“ Trofimov nu mai apare ca un fel de Hamlet mai puțin rafinat, ci, deși întrucitva stingaci, ca un om convins, încrezător în viitorul luminos al omenirii. Cînd descrie mizeria în care trăiau, în Rusia prerevoluționară, muncitorii și țărani, e deajuns să ne ducem cu gîndul la statisticile care arată că astăzi U.R.S.S. are mortalitatea infantilă cea mai scăzută din lume, pentru că să ne însușim, ca pe deplin justificată, interpretarea lui Stanițin.

Aceleași valorificări „pozitive“ le descoperim și la Pavel Massalski în Verșinin din *Trei surori* (rol jucat cîndva chiar de Stanislavski). Verșinin e un om oarecum plictisit și ușuratic. El dă însă glas convingerii autorului că se pregătește o viață mai bună. Pînă și unchiul Vanea ne-a fost înfățișat ca un personaj plictisit, poate prea înclinat să se tînguie, ce-i drept, dar în același timp, ca un om de o mare demnitate; și această demnitate transpare în orice clipă, destrămînd nuanța de ridicol aparent, cu care l-a înzestrat autorul în text. În același spectacol, interpretarea patetică a Soniei de către Tatiana Lennikova e veridică, umană, aproape pasionată, cu o fizionomie pozitivă neîndoielnică în clipa în care, dezmiertîndu-l pe nenorocitul ei unchi, îi spune „vom munci“.

Cehov este un autor foarte prețuit și bine cunoscut în Anglia. De aceea, criticii noștri sînt pe deplin familiarizați atît cu textul, cît și cu problemele pe care le ridică interpretarea personajelor cehoviene. Cu atît mai lesne le-a fost să-și dea seama de măiestria spectacolelor oferite de M.H.A.T. În regia lui Iosif Raevski, *Trei surori* a stîrnit aceeași admirație ca și celelalte două piese de Cehov, cu atît mai mult cu cît a prilejuit afirmarea tinerei generații actricești a Teatrului de Artă. Kira Ivanova (Olga), Margareta Yurieva (Mașa) și Raissa Maximova au creat, fie-

care, o interpretare armonioasă, perfect încheată, disciplinată, nerămînd mai prejos de măiestria și experiența predecesoarelor lor consacrate. Alături de ele, și ceilalți „nou-veniți” în distribuție s-au achitat de rolurile lor cu o egală pasiune, declanșînd aplauze și aclamații la spectatori, și elogiî neprecupețite în presă. Echilibrul desăvîrșit al spectacolelor n-a fost nicidecum tulburat, ba dimpotrivă, consolidat de contribuția unor reprezentanți ai generației vîrstnice; Alexei Gribov — în Cebutikin, și în Firs — se cuvine menționat aparte,

Moscow Art Theatre

in

„The Cherry Orchard”

● SCENES from the opening production of the Moscow Art Theatre's four-and-a-half weeks' Season at Sadler's Wells Theatre. „The Cherry Orchard” had its first performance on 15th May—a memorable occasion indeed, for this was the first time this famous Russian Company from Moscow had ever been seen in Britain in the sixty years of their existence. Full reviews of both „The Cherry Orchard” and „The Three Sisters” will be found elsewhere in this issue.

Scenă din „Livada de vișini” de A. Cehov. Alla Tarasova (doamna Ranevskaia), Larissa Kașanova (Ania)

În text: *Teatrul de Artă din Moscova*
în
„Livada de vișini”

Scenă din spectacolul de deschidere al Teatrului de Artă din Moscova care a dat o serie de reprezentații în sala Sadler's Wells, timp de 4½ săptămîni. La 15 mai a avut loc prima reprezentație cu „Livada de vișini” — prilej cu adevărat memorabil, căci în cei 60 de ani de existență a acestei formații teatrale, a putut fi văzută pentru prima oară de spectatorii din Anglia. Dăm mai jos o serie de relații asupra a două spectacole cu „Livada de vișini” și „Trei surori”.

(Din revista „Theatre World” — iunie 1958)

fiind un actor deosebit de înzestrat, de mare subtilitate și perfecțiune.

În sfârșit, e necesar să vorbim despre excepționala contribuție a tehnicienilor. Efectele de lumină și cele sonore și-au avut partea lor — importantă și evidentă — în reușita spectacolelor. Imi pare nespuse de rău că, din considerente de economie, Mihail Kedrov — regizorul spectacolului — a fost nevoit să renunțe la decorul grădinii din primul act, începând acțiunea piesei *Unchiul Vanea* de-a dreptul în decorul actualului doi. La fel s-a procedat și în cazul celor *Trei surori*, din noua montare dispărând o soluție scenică ingenioasă care-i aparținuse lui Nemirovici-Dancenko: salonul și sufrageria erau plasate pe o turnantă care

se mișca foarte lent, imperceptibil, în așa fel încât atenția să fie permanent concentrată asupra dialogului semnificativ al personajelor principale în momentul respectiv, în vreme ce, în restul scenei, „acțiunea de fundal“ curgea fără întrerupere!

În concluzie: un turneu de mare strălucire, un succes răsunător. Accesibil sensurilor universale ale dramaturgiei cehoviene, publicul londonez nu s-a lăsat intimidat de necunoașterea limbii ruse și a umplut sala pînă la refuz, seară de seară. Turneul Teatrului Academic de Artă din Moscova la Londra a marcat un moment memorabil în istoria teatrului englez, ca și a celui rus.

Ossia TRILLING

